

XVII KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

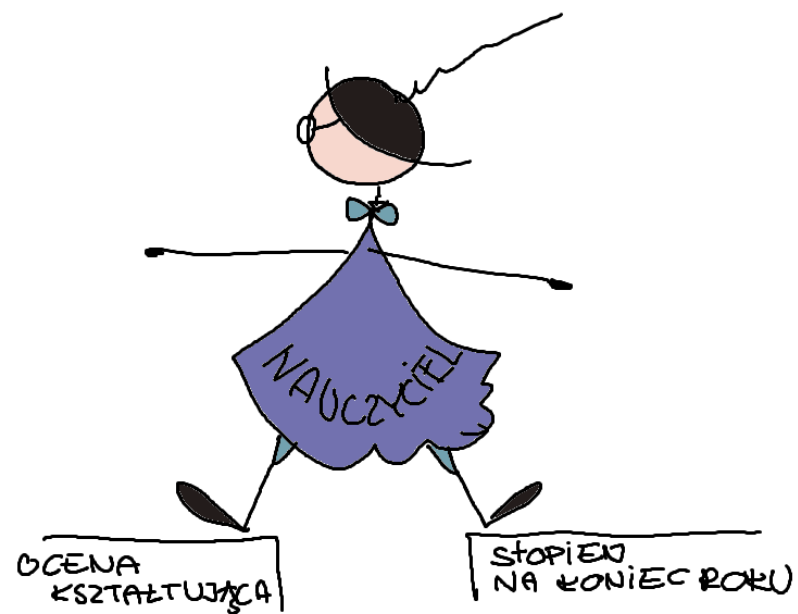
1/2-4 PAŹDZIERNIKA 2023
ZAKOPANE HOTEL KASPROWY

Poniższa prezentacja jest częścią materiałów szkoleniowych dla Uczestników XVII Kongresu Zarządzania Oświatą, który odbył się w dniach 1/2 - 4 października 2023 r. w Hotelu Kasprowym w Zakopanem.

www.oskko.edu.pl

Jak oceniać bez stopni w nauczaniu bieżącym i jak na koniec wystawić stopień

Kongres OSKKO, X 2023

Danuta Sterna

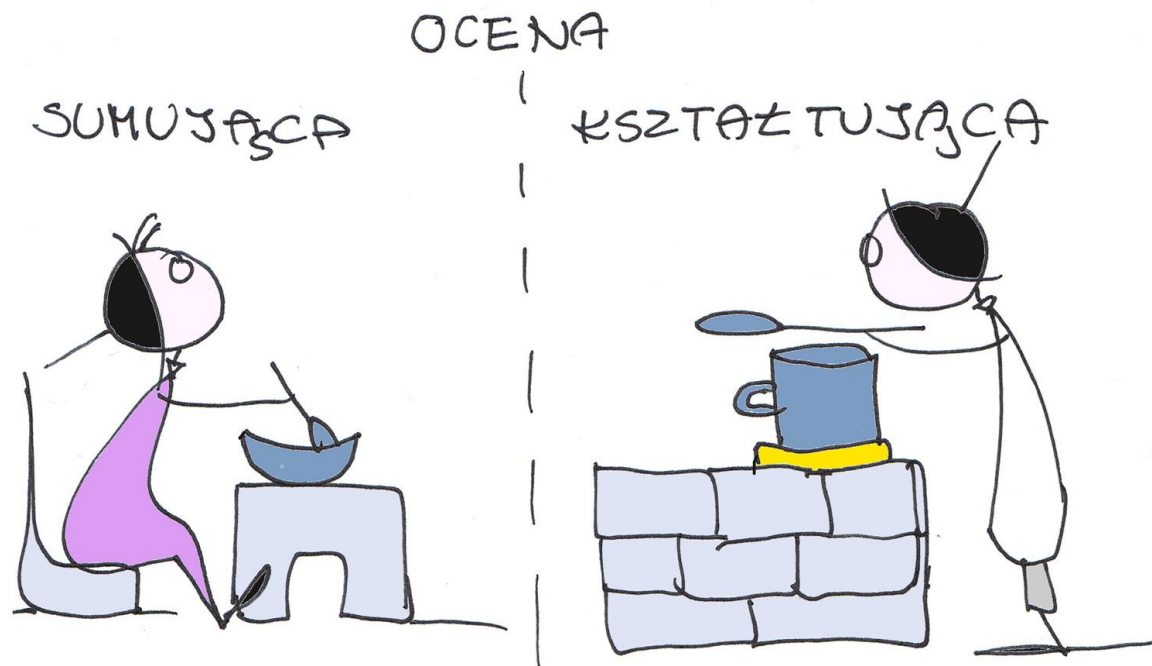
Plan spotkania

- Trzy mity związane z ocenianiem
 - Kompromis w ocenianiu – jak radzą sobie nauczyciele? - 11 sposobów na kompromis
- Jak się przygotować do odejścia od stopni

Dwa rodzaje oceny

Ocena sumująca (stopień, procenty, symbole)

Ocena kształtująca (komentarz, informacja zwrotna)

Ocena sumująca = diagnoza

Mit pierwszy – ocenianie nie jest potrzebne

Ocenianie ma pomóc uczniowi się uczyć

Uczniowi potrzebna jest informacja, jak przebiega jego proces uczenia się - co robi dobrze, co i jak ma poprawić, jak ma się dalej rozwijać.

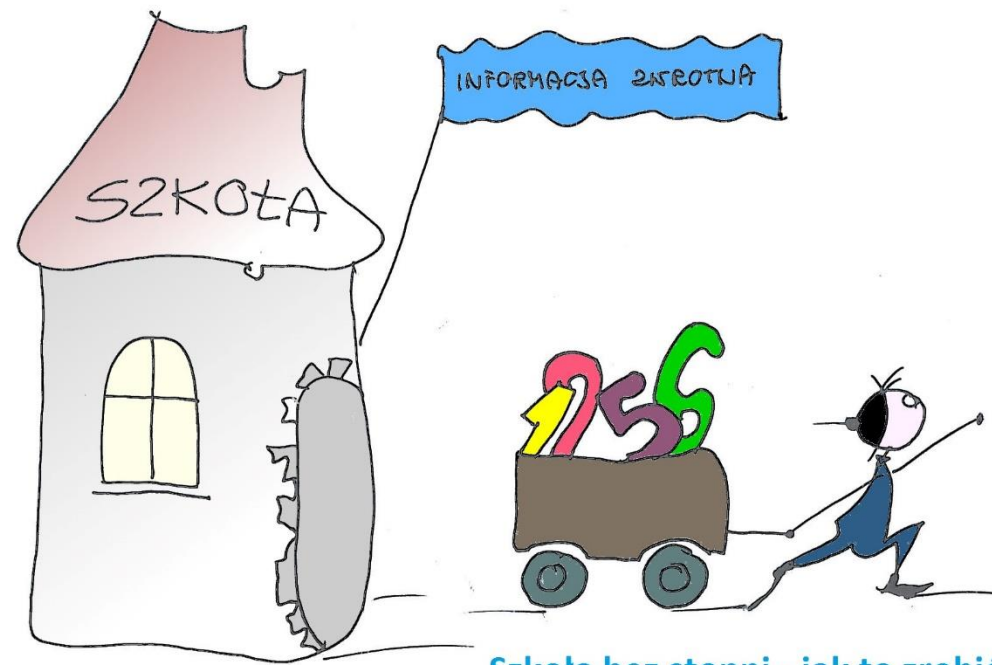

Mit drugi – stosowanie oceniania kształtującego wyklucza wystawianie stopni

Czy w prawie oświatowym w Polsce można nie stawiać w ogóle stopni?

Mit trzeci – polskie prawo oświatowe nakazuje stawianie stopni w nauczaniu bieżącym.

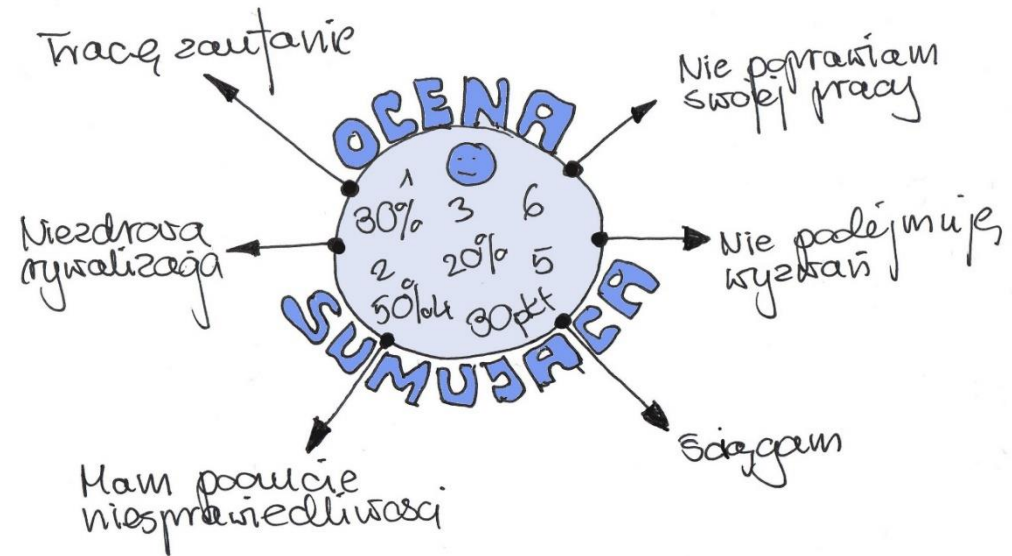

Szkoła bez stopni - jak to zrobić?

ocenie = informacja

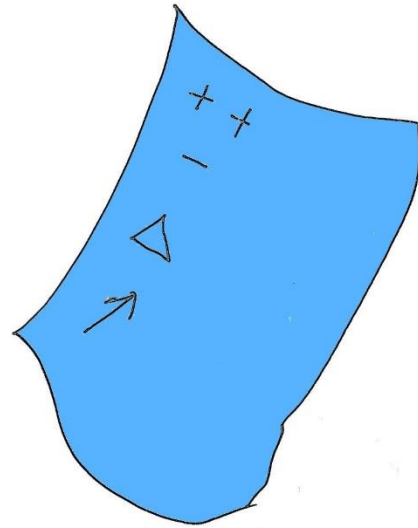
Stopień nie informuje:

- Co uczeń zrobił dobrze
- Co i jak uczeń ma poprawić
- Jak uczeń ma się dalej rozwijać

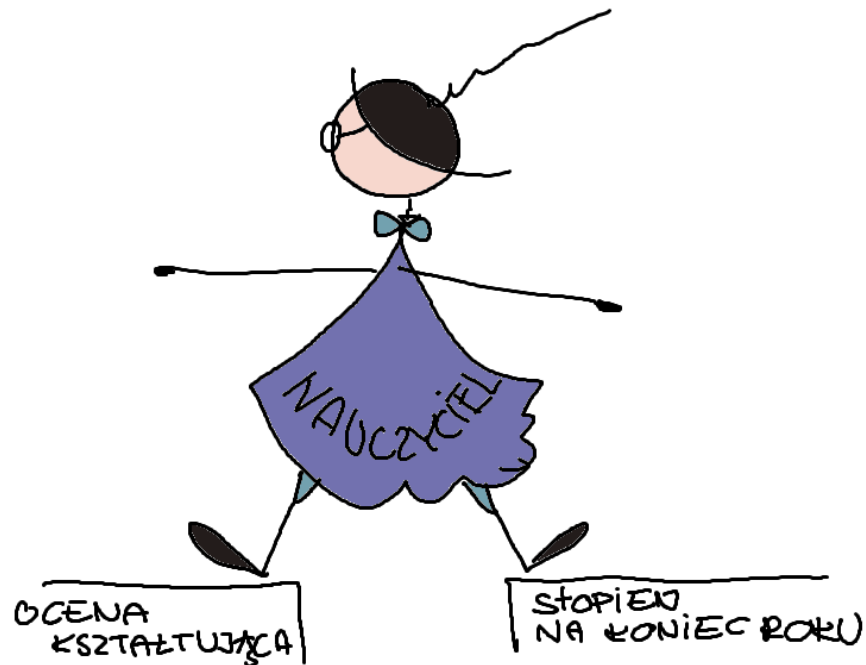
OCENA POWINNA BYĆ UŻYTECZNĄ INFORMACJĄ!

Szkoła odchodząca od stopni,
a nie szkoła bez stopni.

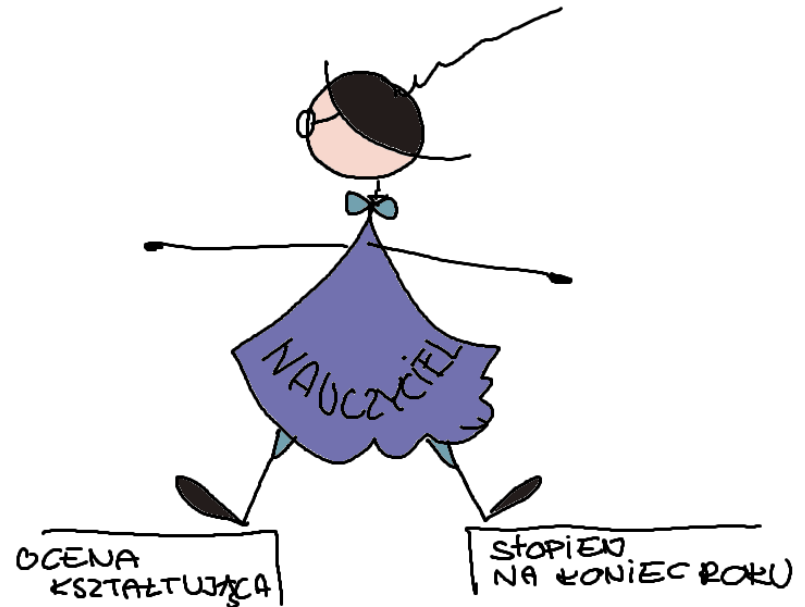
Jak radzę sobie nauczyciele?

Chwila zadumy: Jak Ty i inni nauczyciele godzicie ocenianie kształtujące z koniecznością wystawienia oceny na koniec roku?

11 dróg o jak radzą sobie szkoły i nauczyciele

1. Samoocena
2. Propozycja nauczyciela
3. W trakcie poznawania tematu kształtująco, na koniec sumująco
4. Tabele oceniania
5. Sprawdziany próbne
6. Portfolio, OK zeszyt
7. Projekt uczniowski
8. SOK
9. Wieża rozwojowa
10. Wybór zaliczenia
11. Każdemu to samo

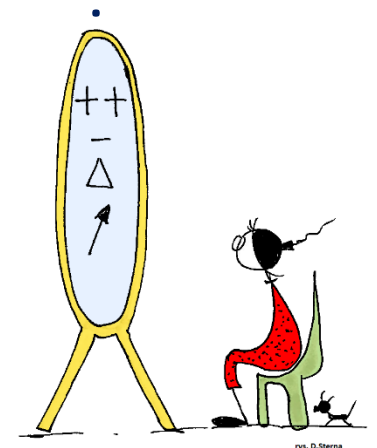

Do wszystkich wariantów!

Nauczyciel podaje przed wykonaniem pracy dokładne kryteria sukcesu (do zadania, do sprawdzianu i do lekcji)!

1. Samoocena

- Uczniowie w trakcie roku szkolnego otrzymują wyłącznie informację zwrotną do swoich prac.
- **Na koniec roku uczeń sam wystawia sobie stopień i w rozmowie z nauczycielem uzasadnia swoją decyzję.** Popiera swoją ocenę zebranymi dowodami.
- Nauczyciel może zaproponować inny stopień, wyższy lub niższy w zależności od swoich obserwacji pracy ucznia w trakcie bieżącego uczenia się.
- Końcowy stopień jest uzgodniony pomiędzy nauczycielem i u

Trudność z samooceną

Skąd uczniowie mają wiedzieć, na jaki stopień zasługują?

Tabele jednopunktowe

<https://oknauczanie.pl/jednopunktowe-tabele-oceniaania>

Kryterium	Opis biegłości	0/1	Uwagi

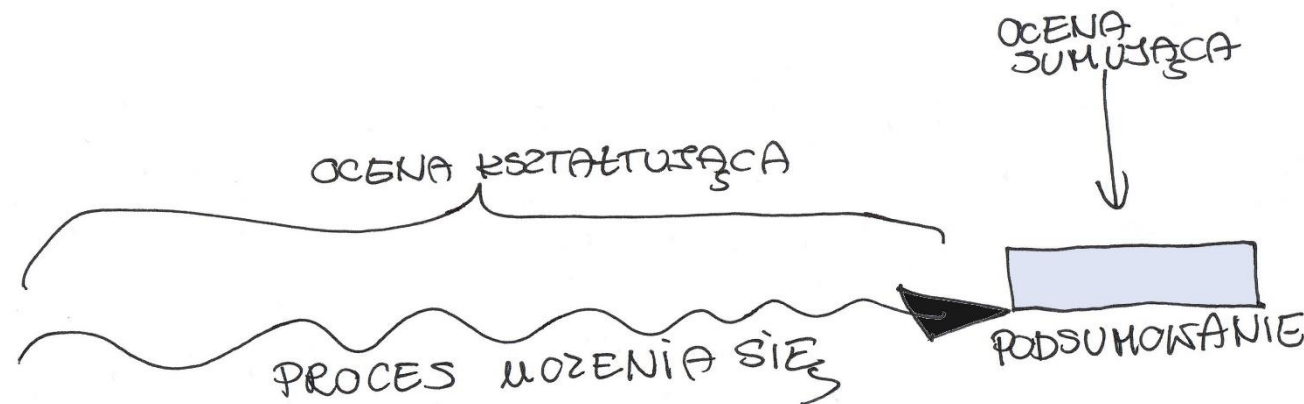
2.Propozycja nauczyciela

- Uczniowie w trakcie roku szkolnego otrzymują wyłącznie informację zwrotną o swojej pracy.
- Nauczyciel zbiera dowody na uczenie się uczniów (sprawdziany, klasówki, poprawy sprawdzianów, wykonane przez ucznia projekty, dowody w OK zeszyte ucznia itp.)
- Na koniec roku **nauczyciel proponuje stopień końcowy** i w razie wątpliwości zgłaszanych przez ucznia, popiera swoją ocenę zebranymi dowodami.
- Uczeń może zaproponować inny stopień, wyższy lub niższy w zależności od zebranych przez siebie dowodów na swoje uczenie się. Końcowy stopień jest uzgodniony pomiędzy nauczycielem i uczniem.

3. W trakcie poznawania tematu kształtująco, na koniec sumująco.

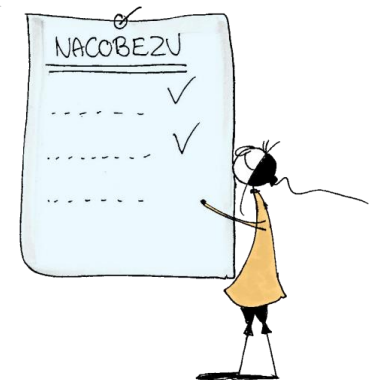
- W trakcie poznawania tematu i jego zgłębiania uczeń otrzymuje tylko informację zwrotną (również ze sprawdzianów i kartkówek).
- **Na koniec tematu uczeń przystępuje do klasówki ocenianej stopniem.** Liczba klasówek ocenianych stopniem określona jest na początku roku szkolnego.
- Ocena końcowa jest wynikiem stopni z klasówek.

4. Tabele oceniania

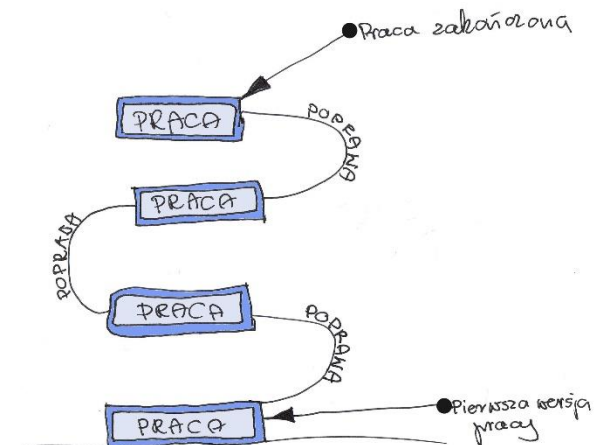
- **Nauczyciel sporządza informację zwrotną zgodnie z wcześniej przygotowaną tabelą zawierającą kryteria oceniania lub wymagane umiejętności.**
- Rubryki stanowią dowód na rozwój ucznia. Dzięki nim uczeń może poprawiać tylko te zagadnienia, których nie wykonał dobrze. Jeśli uczeń poprawi pracę, otrzymuje zaliczenie sprawdzianu, jeśli nie to nie ma go zaliczonego.
- Ocena końcowa jest wynikiem liczby zaliczonych prac.

<https://oknauczanie.pl/tworzenie-tabel-oceniania-ktore-sprzyjaja-rozwojowi-uczniow>

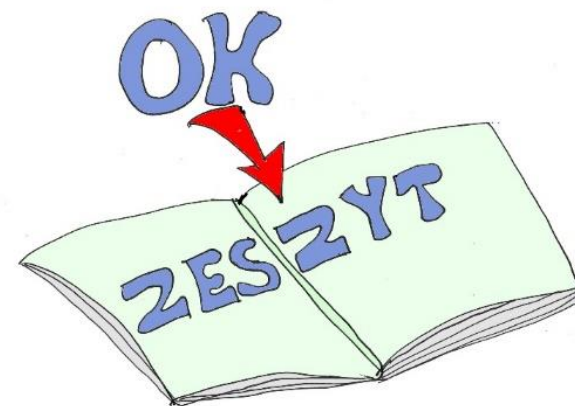
5. Sprawdziany próbne

- **Uczniowie mają dwa terminy sprawdzianu** (pierwszy termin i poprawkowy) z danego tematu.
- Z pierwszego sprawdzianu otrzymują wyłącznie informację zwrotną o swojej pracy.
- Z poprawkowego otrzymują stopień, który jest brany pod uwagę przy ustalaniu stopnia roku.

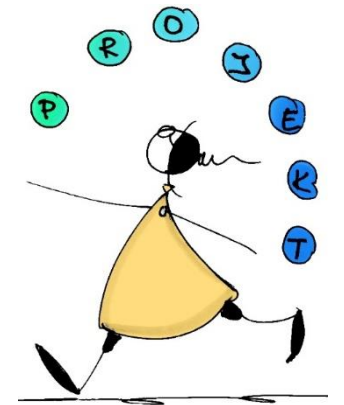
6. Portfolio uczniowskie i OK zeszyt

- Uczeń prowadzi własne portfolio (teczkę) ze swoimi osiągnięciami lub OK zeszyt.
- W określonym przez nauczyciela czasie **uczeń wybiera ze swojego portfolio lub OK zeszytu prace**, które z danego tematu uzna za najlepsze i te oddaje nauczycielowi do oceny stopniem.
- Stopnie z tych prac służą do ustalenia oceny końcowej.

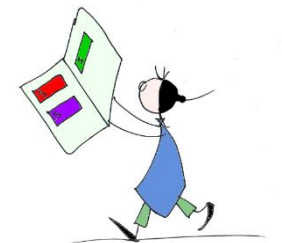
7. Projekt uczniowski - performance assessment

- Zamiast oceniania sprawdzianów i prac klasowych można oceniać jedynie przedstawienie efektów wykonanych przez uczniów projektów. Ocenie podlega wtedy prezentacja projektu, którą można przedstawiać na forum klasy lub szkoły. Jest to coś w rodzaju obrony pracy.
- **Ocena z projektów brana jest pod uwagę przy ustalaniu oceny na koniec roku.**

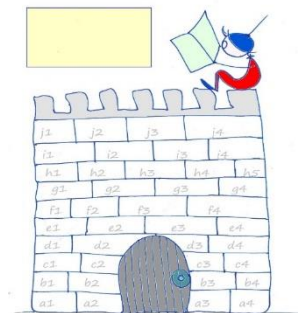
8. Sprawnościowy OK (SOK)

- Nauczyciel określa możliwe do zdobycia sprawności (w danym temacie, dziale, semestrze)
- Nauczyciel podaje uczniom kryteria sukcesu do każdej sprawności.
- Uczniowie zdobywają przez określony czas sprawności, mogą do nich przystępować kilka razy. Sprawność można zdobyć lub nie, nie ma formy przejściowej.
- **Liczba zdobytych sprawności wpływa na ocenę końcową.**

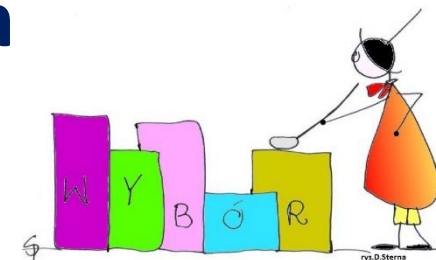
9. Wieża rozwojowa

- Każdy uczeń ma swoją wieżę rozwojową złożoną z cegiełek. Na początku wieża jest czarno-biała, a za dobrze wykonane zadanie uczeń otrzymuje możliwość zamalowania dowolnej cegiełki. W ten sposób uczeń śledzi swoje postępy poprzez wysokość swojej wieży.
- **Ocena końcowa wynika z liczby zamalowanych cegiełek w jego wieży.**

10. Wybór zaliczenia

- Na początku roku szkolnego lub semestru nauczyciel określa, co uczeń będzie musiał „zaliczyć” w danym okresie.
- Podaje zestaw tematów z kryteriami do nich.
- Uczeń wybiera sposób zaliczenia, może to być zrobienie prezentacji, sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna, przedstawienie graficzne itd.
- **Stopień końcowy zależy od liczby uzyskanych zaliczeń.**

11. Każdemu to samo

- Grono pedagogiczne umawia się z uczniami i rodzicami, że każdy uczeń na koniec roku będzie miał ocenę - „dobry”.
- Również jest zapowiedziane, że jeśli uczniowie nie będą robić postępów i nie będą się uczyć, to system oceniania zostanie zmieniony.
- Jeśli któryś z uczniów pragnie mieć ocenę wyższą, to może przystąpić do egzaminu na koniec roku.

Warunki konieczne oceny kształtującej

- **Uczeń wie wcześniej, przed wykonaniem pracy, jakie są kryteria oceniania.**
- Ocena odnosi się tylko do tych kryteriów.
- Uczeń wie przed przystąpieniem do wykonania pracy, w jaki sposób będzie ona oceniana.
- System przyjęty przez nauczyciela powinien być znany uczniom i rodzicom.

?

Który ze sposobów wydaje mi się najodpowiedniejszy dla nauczycieli z którymi pracuję?

1. Samoocena
2. Propozycja nauczyciela
3. W trakcie poznawania tematu kształtująco, na koniec sumująco
4. Tabele oceniania
5. Sprawdziany próbne
6. Portfolio, OK zeszyt
7. Projekt uczniowski
8. SOK
9. Wieża rozwojowa
10. Wybór zaliczenia
11. Każdemu to samo

Artykuły

Kompromis - o ocenianiu i konieczności wystawiania stopni

<https://blog.ceo.org.pl/jak-osiagnac-kompromis-pomiedzy-ocenianiem-kszaltujacym-a-koniecznoscia-wystawiania-stopni-10-praktycznych-sposobow/>

Uczeń wybiera sposób oceniania

<https://osswiata.ceo.org.pl/2020/01/04/uczen-wybiera-sposob-oceniania/>

Nauczyciele w USA odchodzą od stopni

<https://osswiata.ceo.org.pl/2022/03/02/nauczyciele-w-usa-odchodza-od-stopni>

Jak się przygotować do odejścia od stopni?

<https://oknauczanie.pl/jak-rezygnowac-z-oceniania-przy-pomocy-stopni>

Dziękuję za udział w spotkaniu

Zapraszam do kontaktu:

danuta.sterna@gmail.com

i na stronę: www.oknauczanie.pl